

بيان الإمامة في الصلاة

So Bandingan ko Kapagimam ko Sambayang

(al Khutbah 56)

Ki: Alim Hassanor bin Maka Alapa
al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا، وَأَشْهَدُ أَلَّا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى يَهْدِيهِ إِلَى
يَوْمِ الدِّينِ وَبَعْدُ:

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ.

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastāinuhu wa nastagfiruh, wa
na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu
falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa
ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna
Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā
Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahbihi wa
manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman
tabī'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn (al Baqarah 31).

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go

mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allah:

Giya'i so galbk a agama a mala' a so pithadningan skaniyan o Rasūlullāh ﷺ sa so dn so ginawa niyan, a go pithandingan skaniyan o manga khalīfah niyan a miangatotoro'.

Sabnar a miakaoma ko kapakallbi o kapagimam a manga hadith a madakl a pd on so:

So Katharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Tlo a maliliawaw siran sa tabothod a kastori ko alongan a Qiyāmh: Mama a piagimaman iyan a pagtaw a siran na masoso'at siran on. (piakambowat o Ahmad a hadith o Ibn Umar).

Go sii ko salakaw a hadith na: *Mataan a adn a rk iyan a balas a datar sa balas o taw a mizambayang ko talikhodan iyan.*

Misabap san na miaadn so sabaad ko manga sahābah a miaso'at so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii rkaniyan a gii niyan tharo' on ko Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Baloy ako nka a imām ko pagtaw akn (piakambowat o Ahmad a hadith o Ibn Abī al As), sabap ko katawan iran a adn a madadalm roo a kapakallbi a go balas a mala'.

Ogaid na piakaratarata' sa ginawa a pkhailay tano sa nka'i a masa tano imanto a so kadaklan ko manga morit na pphalagoyan iran so kapagimam a go di ran aanogonan, a go pphokasn iran sa ginawa iran so kanggalbka on, sa kapakaadiadi ko bokl a go kaito' o kabaya' ko kapakakowa sa mapiya, sa da' a anan a rowar sa kapakarondan a phoon ko galbk o shaytan.

Aya madait kiran na so kitindgn iran on sa kapasang a go panamar a go kakasag a go kaitonga ko balas iyan sii ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), ka kagiya so manga morit ko kata'o na siran i taralbi a manga taw a thindg roo a go so salakaw ron a pd sa manga galbk a manga pipiya.

Sa anda dn i katarotop o pakayan ko kapagimam sii ko taw, na maadn a skaniyan i patot a pnggalbk on a di so salakaw ron, ogaid na khipatoray ron so kitindgn on amay ka da' a matoon a salakaw ron.

Na aya patot ko kapagimam na so makalalawan i kapiya i kabatiya' ko Qur'ān a skaniyan so milalahar iyan so manga kokoman o kabatiyaa ko Qur'ān sa katawan iyan so manga darpa' a pkhaliowan o manga batang sii ko ngari' sa di ron kharibat ko kapmbalsa niyan on sa pakanggolalann iyan so manga onayan o kabatiya' sa da' a kambabago ron a go kalawan ko manga bitikan iyan, a go katawan iyan so manga kokoman a go so manga btad o sambayang iyan, ka datar o manga sarat iyan so manga rokon iyan so manga wajib iyan a go so manga sonat iyan a go so phamakabatal on, sabap ko hadith o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Aya makaphagimam ko pagtaw na so lbi kiran i katawi ko kabatiyaa ko kitab o Allāh (piakambowat o al Bukhārī).

Go so miamakambowat ko maana niyan a pd ko manga hadith a sahīh a makatotoro' sa aya phakaonaan ko kapagimam na so lbi a mapiya i kabatiyaa ko Qur'ān, a katawan iyan so sabot ko sambayang, ka kagiya aya lbi a mapiya i kabatiya' ko masa o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na so taw a lbi a mala' a sabot iyan ko kokoman o sambayang.

Sa o makaplagid siran ko kabatiya', na maphakaona so lbi a mala' i sabot sabap ko kiatimo'a niyan ko dow a kapakalalawan a so kabatiya' a go so sabot ko agama, sabap ko katharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Amay ka makaplagid siran sii ko kabatiya', na so lbi kiran i katawi ko Sunnah, aya maana oto na lbi a mala' i sabot ko agama o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), ka kagiya so kapangingindawa o pzambayang ko sabot ko agama na lawan ko kapangingindawa niyan ko kabatiya', ka kagiya so nganin a miawajib ko sambayang a pd sa kabatiya' na matitin's a go mattno', na so khitana on a pd sa phamangitkaw na di matitin's a go di mattno'.

Na o makandatar siran sii ko sabot a go so kabatiya', na maphakaona so miaona kiran ko hijrah, sa aya hijrah na: Skaniyan so katogalin phoon ko ingd a kapanakoto sa somong ko ingd a Islam.

Na o makandatar siran ko kabatiya', sabot, a go hijrah, na maphakaona so mala' kiran i omor, sabap ko katharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: *Pagimami kano o kaka rkano (piagayonan)* ka kagiya so kala' o omor sii ko Islam na kalbihan, a go marani ko kapananankopan a go so kakhatarima' o pangni.

Aya dalil sankanan a atoran na so hadith a pianothol o Muslim a phoon ko Abū Mas'ūd al Badrī a miaso'at so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii rkaniyan a:

Khapagimaman so pagtaw o makalalawan kiran i kabatiya', na amay ka maadn siran ko kabatiya' a mlagilagid, na so lbi kiran i katawi ko Sunnah,

na amay ka maadn siran ko Sunnah a mlagilagid na so lbi kiran i kiaona ko hijrah, na amay ka maadn siran ko hijrah a mlagilagid na so mala' kiran i omor.

Pitharo' o Shaykh ko Islam a so Ibn Taymiyyah a: Piakaona o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ko kapakallbi so taw a mala' i kata'o ko Qur'ān a go so Sunnah, na o makandatar siran on, na maphakaona so taw a miaona ko kianggalbk sa galbk a mapiya, sa so miaona nggalbk sa mapiya (a skaniyan so muhājir) na piakaona pn a di so kiaona ko kiaadn a so kala' o omor.

Adn pman a manga btad a maphakaona so khi rk ko kapagimam sii ko taw a miakamasa mapiya pn makallbi a di skaniyan, a siran so:

- A. So Imām a miatndo' ko isa a masjid a matndo' (Imām Rātib) amay ka skaniyan na matatago' on so pakayan ko kapagimam, sa di khapakay o ba skaniyan ona'i o salakaw ron apiya pn mala' skaniyan i kata'o a di giankoto a Imām a rātib, inonta bo' o ba niyan idinn a skaniyan i magimam.
- B. So taw a khi rk ko walay amay ka sii siran pzambayang ko walay niyan a go skaniyan na khapakay a magimam, sa da' a ba on phakaona a salakaw ron inonta bo' o ba niyan idini ko kapagimam iyan.
- C. So Dato' o manga Muslim odi' na so makaaakila on, sa di khapakay o ba adn a mombaw ron ko kapagimam, inonta bo' o ba niyan tndo'a so taw a aya niyan pakapagimamn.

Aya dalil sankanan a atoran, na so pianothol o Abū Dāūd a pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

لَا يُؤْمُ الرَّجُلُ فِي بَيْتِهِ وَلَا فِي سُلْطَانِهِ ... إِلَّا بِإِذْنِهِ وَفِي صَحِيحِ مُسْلِمٍ : "وَلَا يُؤْمَنُ
الرَّجُلُ الرَّجُلَ فِي أَهْلِهِ وَلَا فِي سُلْطَانِهِ ... إِلَّا بِإِذْنِهِ

Di kaphagimaman so mama ko walay niyan go di pn sii ko kadato' iyan.... Inonta bo' o idinn iyan (piakambowat o Abu Daud). Go sii ko Sahih Muslim na: Di phagimami o mama so mama sii ko walay niyan, go di pn sii ko kadato iyan.... Inonta o idinn iyan.

Aya maana oto na so taw a magoolowan ko darpa' iyan na aya on mala; i kabnar ko kapagimam amay ka ndodon so pakayan ko kapagimam.

Pitharo' o al Khattābī a: So khi rk ko walay na aya patot ko kapagimam sii ko walay niyan amay ka matatago' on so pakayan ko kapagimam a so kapiya i kabatiya a go so kata'o ko agama, amay ka so Imām ko masjid na aya tomindo' on na so Dato' a maporo' odi' na so akila niyan odi' na kiaopakatan so kaphagimam iyan ko manga taw ko masjid na skaniyan i lbi a patot a maimam, ka kagiya so kapagimam na kapaar a matndo', na so kaona'i ron o salakaw ron na phakatonay sa kapkharata' o pangantap on o manga taw a go pagawaan iran.

Sii sankanan a miaosay tano na miapayag rki tano a so kapagimam na maporo' a galbk a adn a pankatan iyan sii ko Islam, ka kagiya so Imām ko sambayang na ladiawan a rawatn, a go so kapagimam na pankatan a maporo' a go kaona ko mapiya, a go tabang ko kapangongonotan a go lalan ko katitimo' a misabap on na maptharagombalay so masjid sa nggolalan sa kapangongonotan, sa skaniyan oto a kapagimam na makasosold ko kalalankap o katharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko kiapanothola niyan ko pangni o manga oripn o Makalimoon a:

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا.

Go so siran oto a gii ran tharo'on a: Kadnan ami bgi kami nka phoon ko manga karoma mi a go so manga moriataw ami sa iphakapiya a ginawa mi, go baloya kami nka ko miangaalk rka a manga Imām (olowan) (al Furqān 74).

So kapagimam ko sambayang na pd ko kapagolowan ko agama, batabo labaw ron igira so Imām na pmbgay sa wasiyat a go thoma a go nda'o ko manga taw a pndarpa' ko sambayang iyan, ka sii sankanan na khabaloy skaniyan pn a pd ko manga taw a pphanolon ko Islam a matitimo' iyan so mapiya a katharo' a go so mapiya a galbk. Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

Go anta i taw a makalawan sa kapiya i katharo' ki taw a inipanolon iyan so Allāh a go minggalbik sa mapiya a go pitharo' iyan a sakn na pd ko manga Muslim (Fussilat 33).

So Taw a di Khapakay a Magimam ko Sambayang:

Mataan a so kapagimam ko sambayang na atastanggongan a mala', a mangingindaw sa manga pakayan a patot a maadn sii ko imām, sa datar oto a patoray ko imām a kabaloy niyan a malolompiyo ko manga sifat a phakasapar on ko kdarpa'i niyan sank'a'i a mala' a kadato', sa adn a manga ropan a amay ka maadn ko taw na di skaniyan khabaloy a imām sa alowin tano siran:

Di khapakay o ba mabaloy a Imām so taw a fāsiq (lomiliyo ko sogo'an o agama) sabap ko giikanggolawla sa manga ala' a dosa a da sampayin ko dosa a kapanakoto.

So Fisq na dowā sosen: Fisq a kanggalbk, a go Fisq a paratiaya:

Aya fisq a kanggalbk na so kanngolawla sa dosa a kazina, a go kapaman'khaw a go kainom sa pakabrg... a go so datar oto.

Na so fisq a paratiaya, na datar o kasanka' a so paratiaya o manga rāfidhah, go so paratiaya o sagorompong a mu'tazilah, a go so paratiaya o sagorompong a jahmiyyah.

Sa di khapakay a kabaloy a imām o taw a fāsiq, ka kagiya so Fāsiq na di tharimaan so thothol iyan. Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Hay miamaratiaya igira adn a minioma rkano a thothol o taw a fāsiq na amada niyo (sa di niyo mbnara sa taman sa di niyo maamad so kabbnar iyan) al Hujurāt 6).

Pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: *Di phagimami o babay so mama, go di phagimami o arab a taw sa lomang so arab a muhajir (miaona ko agama) go di phagimami o fāsiq so miaratiaya (mu'min) inonta bo' o ba niyan tglā sa nggolalan sa bagr a ikhalk so pdang iyan a go so badas iyan (pianothol o Ibn Majah).*

Sa aya khowaan roo a dalil na so katharo' iyan a: Di phagimami o baradosa (Fājir) so mu'min, na aya ptharoon a fujūr na skaniyan so kasilay ko bnar.

Di' khapakay so kapagimam o di phakagaga romoko' odi' na somojud odi' na montod, inonta bo' ko datar iyan a di mambo' phakagaga sankoto a di niyan khagaga so manga rokon a go sarat o sambayang. Go datar oto a di khapakay so kapagimam o di phakagaga tomindg ko sambayang sa ba niyan pagimami so taw a phakagaga tomindg, inonta bo' amay ka so imām a di phakatindg na imām a rātib ko masjid, sa minitkaw ron ankoto a gdamn a miakasapar on ko kathindg a adn a panginam sa kakhada' iyan on, sa khapakay a onotan ko sambayang sa so magonot on na makapzambayang siran a khioontod siran a datar iyan, sabap ko katharo' o A'isah a:

Mizambayang so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ko walay niyan a skaniyan na pkhasakit sa mizambayang a moontod, na mizambayang ko talikhodan iyan a manga pagtaw a khititindg siran, na inipaginsarat iyan kiran a

ontod siran, na kagiya makapasad na pitharo' iyan a: Inadn so Imām ka an kaonoti na amay ka romoko' na roko' kano, na amay ka mbangon na mbangon kano, na o zambayang a moontod na zambayang kano a khioontod kano (pianothol i Muslim).

Sii ko hadith o Abū Hurayrah na: *Mizambayang siran a khioontod siran langon.* (piagayonan o dow a Imām). Aya sabap oto na kagiya so Imām a rātib (maana a imām a miatndo' ko kaimam iyan ko masjid) na patot a pakaonaan sa onaan.

Opama o zambayang siran ko talikhodan iyan a khititindg siran odi' na mizambayang so sabaad kiran a tomitindg sii sankoto a btad na miasak so sambayang iran, na opama o pakisambi' so imām sank'a'i a btad a aya kiran makapagimam a tomitindg na aya lbi a mapiya, ka pantag oto sa kaliyo ko kiazopaki ron, a go kagiya so Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na miakisambi', sa palaya iyan pinggolawla so dow a btad sa inirinayag ko kakhapakay niyan. So Allāh iLbi a Mata'o.

Di khapakay so kapagimam o taw a lalayon mahahadas ka datar o taw a pnggdam sa kapaniti' lalayon odi' na lalayon so kapakaatot iyan, a go so salakaw san a gdamn a phakabatal ko abdas, sa aya bo' a kaphagimaman iyan na so taw a datar iyan sa gdamn, sa so taw a mapipiya i kagdam na di khapakay o ba iran imama so datar oto, sa aya khaimam iran na so datar iran sa kagdam a mapipiya mambo.

Na amay ka zambayang ko talikhodan o mahahadas odi' na kananajisan so lawas iyan odi' na so nditarn iyan odi' na so darpa' a gii niyan zambayangan, sa di ran katawan ankoto a najis odi' na hadas sa taman sa miapasad so sambayang, na miasak so sambayang o ma'mūm sa di ron pd so imām, sabap ko katharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Igira pizambayangan o taw a junub so pagtaw, na kasoya niyan so sambayang iyan, sa miatarotop ko manga taw so sambayang iran.

Pitharo' o Ibn Taymiyyah a: Misabap roo na miannkayos so sunnah o manga khulafā ur rāshidīn (so pat kataw a khalīfah a khikatotoro') a pizambayangan iran so manga taw oriyan iyan na miailay ran so kadijonub ko oriyan o sambayang na kiasoy ran so sambayang iran na da iran sogo'a so manga taw sa kakasoya iran ko sambayang iran, na amay ka kiatokawan o imām a go so ma'mūm so hadas odi' na so najis ko masa dn a giikazambayang na miabatal so sambayang iran.

Di' khapakay so kapagimam o taw a ummī, aya maana niyan na so taw a di niyan milalangag so al Fātihah a go di niyan khabals mapiya niyan

milalangag, sa aya bo' a kaphagimaman iyan na so datar iyan sa pankatan ko kada' o taw a lawan kiran sa sabot ko agama.

Go ikagogowad (makrūh) o ba pagimami o mama so manga taw a siran na ipkhagowad iran ankoto a taw a phagimam kiran, sa aya kipkhagowadn iran on na adn a sabap iyan a tharimaan o agama, sabap ko kakokorangi ko gii niyan kapagagama, sabap ko katharo' o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Tlo a di phakalampas so sambayang iran ko manga tangila iran (maana di phamanik ko Allāh): So oripn a mialagoy ko dato' iyan sa taman sa di ron mbalingan (komasoy), babay a miakatorog a so karoma niyan na pkhararangitan iyan, taw a piagimaman iyan a pagtaw a ipkhagowad iran (pianothol o at Tirmidī).

Pitharo' o Shayk ko Islam a so Ibn Taymiyyah a: Aya kakhaadn ankoto a kagowad iran on na sabap ko btad o agama niyan, ka datar o kabobokhag iyan a go so kasasalimbot iyan odi' na so kada' a sowa' iyan odi' na giinggalbk sa manga bid'ah (pimbabago' ko agama a di ron pd) a go so makadadatar roo, sa adn a khabayaan iran a taw a aya mabaloy a imām iran a mapiya i kapagagama a matatago' on so manga pakayan ko kapagimam, sa giyoto i patot a balowin iran a Imām, sabap ko katharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Tlo a di phakalampas so sambayang iran ko manga tangila iran: Mama a piagimaman iyan a pagtaw a siran na ipkhagowad iran, go mama a di pzambayang inonta bo igira daan a miaipos so waqto niyan, a go mama a miangongoripn sa taw a maradika'.

Amay pman ka ipkhagowad iran so taw a adn a agama niyan a go mapiya i parangay sa aya kipkhagowadn iran on na salakaw a sabap a baya' a ginawa iran na da' a kabnar iran ko kikagowadn iran on sa kaphagimaman iyan siran ko sambayang.

Aya mapiya ko matitimo' a Muslim a pzambayang na maadn kiran so kaiisaisa a go so giikanggiginawa'i sa pkhababayaan iran so imām iran na pkhababayaan siran mambo' o imām iran. Sa wajib kiran so kathatabanga'i ran ko mapiya a go so kalk ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sa ipakawatan iran so kakhakararangita' a go so kathitidawa' sa pantag sa kaonoti ko manga baya' a ginawa a go so manga antap a da ko Islam.

Wajib ko Imām a siyapn iyan so kabnar o manga ma'mūm iyan, sa di niyan siran pakargnan sa slaan iyan so kagdām iran, sa wajib mambo' ko ma'mūm sa siyapn iran so kabnar o Imām a go onotan iran so manga

sogo'an iyan. Sa oman i isa kiran na dapayin iyan so maito' a pkhatoon iyan a di ron mapaparo a di phakabinasa ko agama, ka so manosiya na waraan iyan so di kapakatatarotop ko langowan taman. Pitharo' o maongangn a Arab a:

وَمَنْ ذَا الَّذِي تُرَضَىٰ سَجَايَاهُ كُلُّهَا ، ، ، كَفَى الْمَرْءُ نُبْلًا أَنْ تُعَدَّ مَعَايِيهِ

Anta i taw a khasoat ka langon o manga paparangayan iyan,,,,
Ampl dn ko taw a bantogan a kakhabilang o manga paawing iyan.

Aya maana niyan na da' a taw a tarotop a da' dn a paawing iyan, sa oman i isa na adn a makokorang on a patot a kasabotan o pagari niyan a Muslim, ka an matatap so khoyaptaan iran a go makalamit so gakot o gii ran kanggiginawa'i, opama o sabota o Muslim so maana a mapapadalm ko kapagimam na maonga niyan so kaisaisa a mabagr a di tharima' sa kabnkas a go kaoparik, na makaadn sa bagr a da' a znongan iyan, sa makatindg so kaphagingd o manga Muslim a mabagr i katataragombalay a di tharima' sa kidaropar a go kitalas.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.